

POSTANOWIENIE

14 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 14 lutego 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości „O.” spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w upadłości w B.
przeciwko B. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w O. dawniej F. spółka z
ograniczoną odpowiedzialnością w B.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Syndyka masy upadłości [...] „O.” spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w upadłości w B.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z 28 listopada 2022 r., I AGa 163/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2 700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia powodowi do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Powód syndyk masy upadłości O. sp. z o.o. w upadłości z siedzibą w B. wywiódł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 28 listopada 2022 r., wydanego w sprawie przeciwko F. sp. z o.o. z siedzibą w B. o zapłatę.

Skarżący uzasadnił wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania następującymi argumentami:

1. Istnieniem istotnego zagadnienia prawnego, *czy z samego faktu wyartykułowania przez stronę twierdzenia o posiadaniu wierzytelności, gdy przy tym strona ta nie podejmuje żadnej inicjatywy dowodowej dla wykazania jej wysokości, prawidłowym jest wyinterpretowanie złożenia przez tę stronę oświadczenia o potrąceniu, czy też podniesienia przez nią zarzutu potrącenia;*
2. Potrzebą wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, polegającej na rozstrzygnięciu, czy dla skutecznego umorzenia wierzytelności dochodzonej w sprawie konieczne jest wyartykułowanie w sposób jednoznaczny woli potrącenia, czy też dopuszczalnym jest złożenie takiego oświadczenia w sposób dorozumiany;
3. Oczywistą zasadnością, gdyż zdaniem powoda, sprzeczne z obowiązującymi w procedurze postępowania cywilne regułami, w tym w szczególności zasadą kontadyktoryjności i równego traktowania stron, jest opieranie istotnych ustaleń na dokumencie, który nie znajduje się w aktach sprawy w sytuacji, gdy strona pozwana jednocześnie nie wykazuje żadnej inicjatywy dowodowej zmierzającej do wykazania wysokości poniesionej szkody.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał już, że powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z 14 września 2012 r., I UK 218/12), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z 24 października 2012 r., I PK 129/12). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14), który

powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13). Istotne zagadnienie prawne należy zatem postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14).

Powołanie się na przyczynę kasacyjną przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga natomiast wykazania przez stronę skarżącą, że chodzi o wykładnię wyrażnie wskazanego przepisu prawa, którego treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania, w drodze stosownego jurydycznego wyводу, na czym owe wątpliwości polegają, a także że mają one poważny oraz rzeczywisty charakter i ich rozstrzygnięcie wiąże się z rozpatrywaną sprawą i jest istotne z punktu widzenia wyniku postępowania oraz publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni wskazanego przepisu (zob. postanowienia SN z 20 grudnia 2023 r., I CSK 6296/22; z 6 grudnia 2023 r., I CSK 620/23; z 25 października 2023 r., I CSK 2968/23 oraz z 19 września 2023 r., I CSK 4824/22).

Wątpliwości przedstawione przez skarżącego w ramach tych dwóch przyczyn przyjęcia skargi do rozpoznania nie stanowią problemów prawnych, dotyczą bowiem interpretacji faktów. Skarżący prezentuje własną wersję ustaleń faktycznych występujących w sprawie i zadaje pytania związane z ich oceną. Ustalenie faktów i ocena dowodów nie mogą jednak stanowić podstawy skargi kasacyjnej na mocy art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 *in fine* k.p.c.

Z podobnych przyczyn skarga nie zasługuje na przyjęcie jako oczywiście zasadna. Skarga kasacyjna jest bowiem oczywiście uzasadniona w rozumieniu art.

398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jeżeli zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Skarżący zaś powinien uzasadnić tę przesłankę, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia (zob. np. postanowienia SN z 7 grudnia 2023 r., I CSK 5630/22; z 8 listopada 2023 r., I CSK 3494/23; z 20 października 2023 r., I CSK 1631/23 oraz z 25 września 2023 r., I CSK 903/23).

W ramach tej przyczyny przyjęcia skargi, powód wskazał oparcie rozstrzygnięcia sprawy na dokumencie, który nie znajdował się w aktach. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika jednak, że udowodnieniu podlegało tutaj nieistnienie dokumentu, a wystąpienie okoliczności – konkretnie fakt wezwania powoda przez pozwanego do zapłaty z 24 kwietnia 2018 r. (str. 7 uzasadnienia). Okoliczność ta została niewątpliwie wykazana, skoro powód w odpowiedzi na pismo bezpośrednio odniósł się do jego treści.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia obu skarg do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[SOP]

[ał]

